

חנוכה מאיר ושמח

שבוע רביעי

חנוכה מאיר ושמח

חנוכה, משחקי אור ונתינה, אכפתיות ושיתוף פעולה.

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	
האור מגיע	מילות האור	תפקידי האור	אותיות מאירות	מעבירים אור	פתיחה והתכנסות
ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים	ארוחת צהרים
התעלומה שעל הקיר	משימת הסביבון	מסתובבים ונהנים	אור בתוך החושך	מאירים לאחרים	פעילות חינוכית העשרתית
מכבים את האור	אותיות ומספרים של אור	"נושמים" אור	צל של חבר	אור ופירגון	סיום יום

השבוע מצפה לנו שבוע חווייתי ומאיר במיוחד. בשבוע זה נשחק במשחקי אור ונתינה. נתחבר למנהגי ימי החנוכה. נכיר במעלותינו ומעלות חברינו. נפתח את המוטוריקה העדינה והגסה, ואת יכולת התגובה המהירה לגירויים.

שבוע 4 | יום א'

התעלומה שעל הקיר

מטרות:

- היכרות עם מושג הצל והאור דרך חוויה מוחשית.
- פיתוח הדמיון והיכולת לספר סיפור דרך דמויות.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל. נחשיך מעט את החדר, נדליק פנס קטן ונאיר על הקיר. נעשה עם הידיים צורה של ציפור או ארנב ונראה איך נוצר צל. נשאל: "מה רואים על הקיר?". הילדים עונים: "צל!" נאמר: "נכון מאוד! כשהאור פוגש חפץ, נוצר צל. היום נכין תיאטרון צלליות מיוחד לכבוד חנוכה!"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - תיאטרון אישי מבריסטול:

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה נחלק לכל ילד מלבן גדול מבריסטול שחור. נגזור במרכז המלבן חלון גדול. נדביק מאחורי החלון נייר אפיה - זה יהיה מסך התיאטרון. נקשט את המסגרת במדבקות זורחות לפי בחירת הילדים. נגזור את הסביבונים, הסופגנייה והכד מהנספח ונחבר אותן למקלות.

נניח את המקלות עם הפריטים מאחורי המסך ונאיר בעזרת פנס מאחור.

כך מתקבל **תיאטרון צלליות אישי קטן**, שאפשר להחזיק ביד.

נחשיך מעט את החדר, נפעיל את הפנסים, ונספר לעצמנו סיפור משותף.

חלק ב' - "התעלומה שעל הקיר":

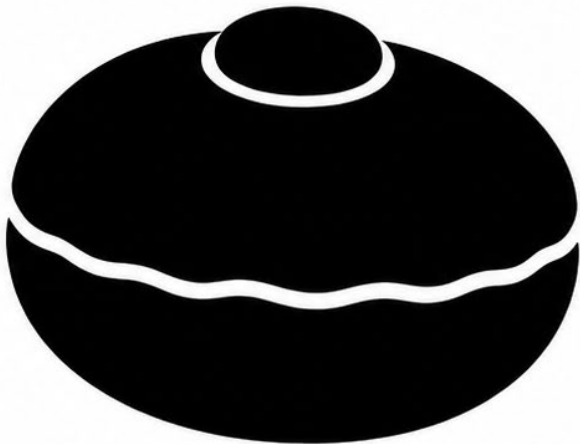
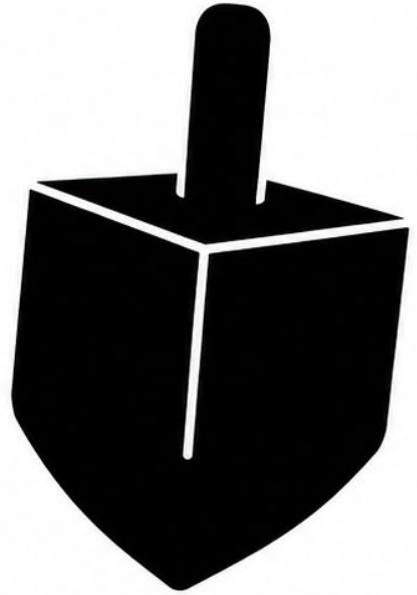
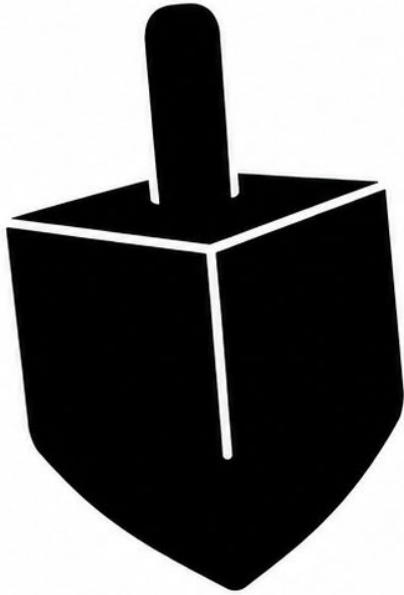
נציג מאחורי מסך הצלליות דמות של ילד, סביבון וכד.
נזיז את הפנס הילד, הסביבון והכד ונספר: "בערב חנוכה, בדיוק כשכולם התכוננו להדליק את החנוכייה, קרה משהו מוזר. על הקיר הופיע פתאום **צל גדול**.
אף אחד לא ידע מה זה.

יוסי התקרב לקיר ואמר: "אני בטוח שזה משהו מפחיד!"
הוא האיר בפנס מכיוון אחד – והצל זז.
הוא האיר מכיוון אחר – והצל השתנה.
פתאום הופיע ליד הצל הגדול צל קטן של סביבון. יוסי שאל: "רגע... אם אני רואה צל של סביבון, איפה הסביבון האמיתי אולי הצל לא מפחיד בכלל?"
פתאום הופיע צל נוסף – הפעם של כד קטן.
דני התחיל לחשוב: "אולי הצל לא באמת מפחיד... אולי הוא רק מספר לנו איפה נמצא החפץ שמסתתר מאחוריו."

נעצור את הסיפור ונשאל:

- מה לדעתכם יוצר את הצל?
 - איפה נמצא החפץ האמיתי?
 - מה יקרה אם נזיז את הפנס?
 - האם הצל תמיד נשאר באותו גודל?
- נזמין ילדים להפעיל בעצמם את הפנסים ולבדוק:
כשמניחים את החפץ קרוב לפנס- מה קורה לצל?
כשמניחים את החפץ רחוק מהפנס- מה קורה לצל?
כשמזיזים את החפץ - מה קורה?
- נחזור לסיפור ונגלה: "יוסי הבין שהצל לא היה משהו שצריך לפחד ממנו. הוא פשוט היה סימן לכך שאור פגש בחפץ".
- סיום:** "ראיתם איך האור הקטן מאחורי המסך גילה לנו את הדמויות? ככה האור מגרש את החושך!"

שבוע 4 | יום ב'

משימת הסביבון

מטרות:

- פיתוח מוטוריקה גסה, זריזות וקואורדינציה.
- למידה על שיתוף פעולה ומשחק קבוצתי הוגן.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל. נראה לילדים סוגים שונים של סביבונים – קטנים, גדולים, קלים וצורות שונות. נסובב סביבון במרכז ונשאל: "מה הסביבון עושה?". הילדים עונים: "מסתובב!". נאמר: "נכון מאוד! היום אנחנו נרוץ ונפעל יחד עם הסביבונים!"

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - "מרוץ נגד הסביבון":

נחלק את הילדים לקבוצות של 4-6 ילדים. נניח סביבון במרכז המעגל. אחד הילדים מכריז שם של חבר קבוצה. הילד ששמו הוכרז מסובב את הסביבון, קם במהירות ורוץ מסביב למעגל. עליו לחזור ולשבת במקומו לפני שהסביבון מפסיק להסתובב ונופל. נחזק את הילדים: "איזה זריזים אתם! ראתם איך רצתם מהר לפני שהסביבון נח?" נגוון במשימות נציע לילדים משימות תנועה שונות בזמן שהסביבון מסתובב:

- לזרוק ולתפוס כדור מספר פעמים.
- לכדרר כדור במקום.
- לרוץ עד לקו מסומן בגיר על הרצפה ולחזור.

חלק ב' - "אות מנצחת":

נחלק לכל ילד סביבון. כל ילד מסובב את הסביבון האישי שלו במעגל. הילד שהסביבון שלו המשיך להסתובב הכי הרבה זמן והיה האחרון שנפל, נותן משימה תנועתית לכולם (למשל: קפיצות צפרדע, עמידה בלי לזוז ל-5 שניות, או מסירת כדור). הערה: נחליף מדי פעם את הסביבונים בין הילדים כדי לשמור על שוויון בין הילדים.

חלק ג' - "משימת הסביבון"

נחלק את הילדים לקבוצות קטנות. לכל קבוצה ניתן סביבון ומשימת תנועה. ילד אחד מסובב את הסביבון, ובזמן שהוא מסתובב חברי הקבוצה צריכים לבצע יחד את המשימה, למשל:

- להעביר כדור בין כל חברי הקבוצה בלי שייפול.
- להסתדר בשורה לפי גובה בלי לדבר.
- להעביר חפץ מנקודה לנקודה כשכל ילד נוגע בו פעם אחת.
- ליצור יחד צורה של סביבון בעזרת הגוף.

האתגר: הקבוצה צריכה להשלים את המשימה לפני שהסביבון מפסיק להסתובב.

סיום: נשב במעגל, ניקח נשימה עמוקה, נסובב את הידיים כמו סביבון לאט לאט עד שנעצור לגמרי. נאמר: "איזה סביבונים זריזים וחזקים הייתם היום!"

שבוע 4 | יום ג'

מסתובבים ונהנים

מטרות:

- תרגול הקשבה להוראות וזיהוי אותיות ומילים.
- שיפור השליטה בתנועה ובמיומנויות גופניות.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל גדול. נדביק לכל ילד מדבקה על הבגד. על כל מדבקה נכתוב אות מאותיות הסביבון (נ', ג', ה', פ') נסביר לילדים את המשחקים השונים.

פעילות חווייתית מרכזית - משחקי מעגל וסביבון:

משחק 1 - "תופסת נס גדול היה פה":

מסובבים סביבון גדול במרכז. כשהסביבון נעצר על אות מסוימת, הילדים שנושאים את האות הזו הופכים לתופסים, ושאר הילדים בורחים. ילד שנתפס הופך ל"נר" ועומד במקומו ישר. כדי "להציל אותו", ילד אחר מסתובב סביבו כמו סביבון.

משחק 2 - "מרוץ אותיות":

הילדים עומדים על קו המעגל. מסובבים סביבון במרכז. הילדים בעלי האות שהתקבלה מחליפים מקומות ביניהם במהירות דרך מרכז המעגל. (כדי לשמור על הזהירות, נרים ראש בריצה כדי לא להתנגש) כשאנו מכריזים "חנוכה!" - כל הילדים מחליפים מקומות יחד.

משחק 3 - "מי הזריז במעגל":

כשהסביבון נופל על אות, בעלי האות רצים סיבוב שלם מחוץ למעגל ומנסים לחזור ראשונים למקומם. מגוונים בצורת ההתקדמות: ניתור על רגל אחת, קפיצות צפרדע, או הליכה על ארבע.

הרחבה לבוגרים:

"זזים עם הסביבון":

כל ילד מקבל סביבון ומניח אותו במרחב. הילדים מתקדמים בין הסביבונים. באות מוסכם, כל ילד מסובב סביבון קרוב. ומבצע משימה לפי האות שיצאה לו:

נ' - נר - עומדים כמו נר בלי לזוז

ג' - גדול - קופצים קפיצות גדולות

ה' - הפוך - מסתובבים כמו סביבון לשני הכיוונים

פ' - פיסוק - מפסקים את הרגליים הכי גדול שהם מצליחים

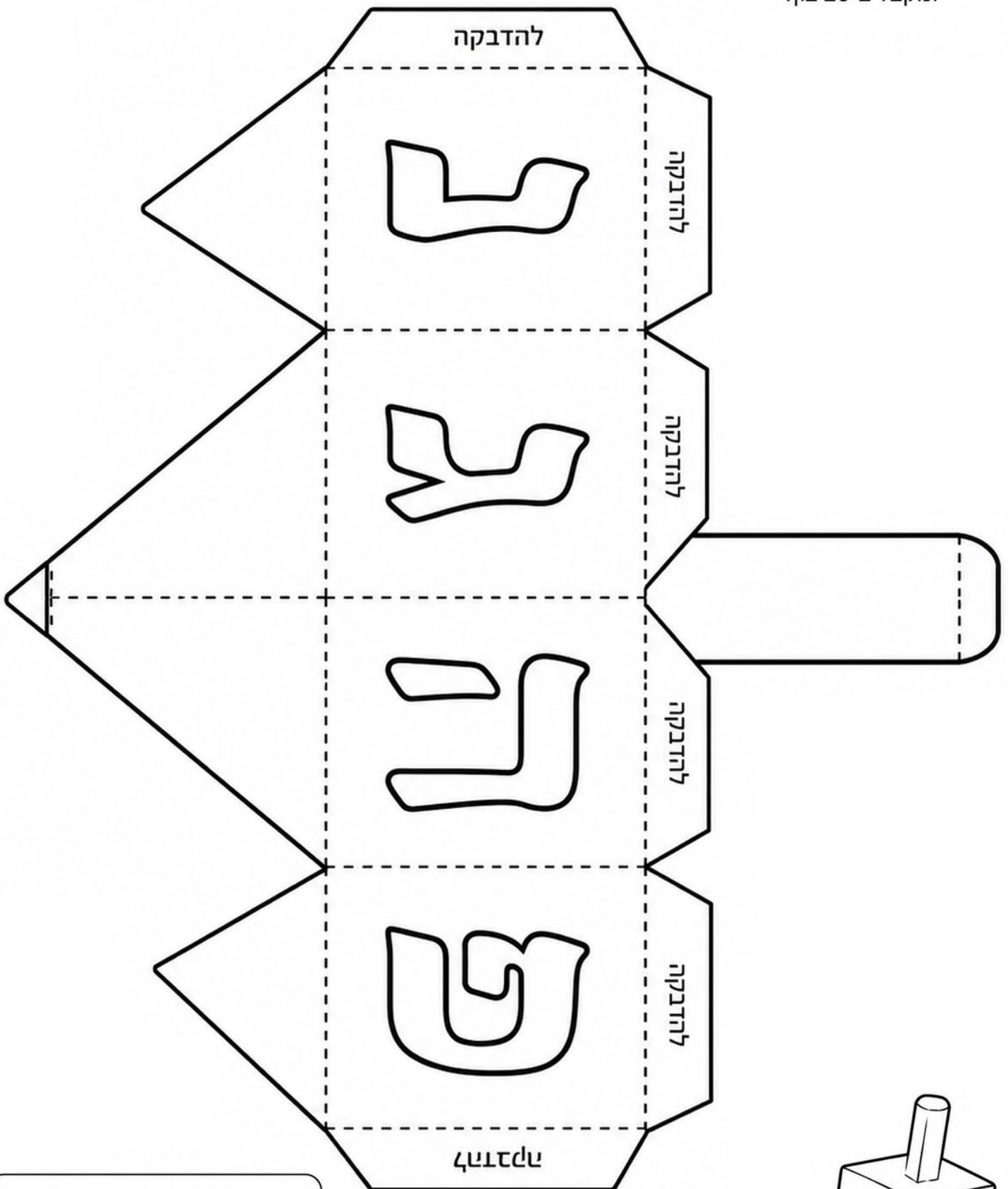
סיום: ננשום עמוק, נמתח את הידיים למעלה
ונאמר: "איזה אלופים היינו היום במשחקי הסביבון!"

פריסת סביבון

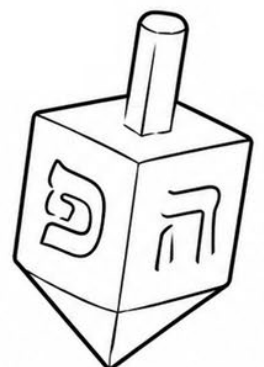
גוזרים, מקפלים ומדביקים
ומקבלים סביבון!

קו חיתוך
קו קיפול

הוראות הכנה:

1. גוזרים את הפריסה.
2. מקפלים לפי הקווים המקוויים.
3. מדביקים את הלשוניות.
4. מקבלים סביבון ומצבעים אותו!

כך יראה הסביבון המוכן:

שבוע 4 | יום ד'

אור בתוך החושך

מטרות:

- הבנת המושגים אור וחושך והקשר ביניהם דרך חוויה ויצירה.
- פיתוח יכולת ביטוי אמנותית והתבוננות חזותית.

מהלך הפעילות

פתיחה: נשב במעגל. נציג לילדים שני דפים -דף אחד שחור ודף אחד לבן. נחזיק טוש או גיר לבן וטוש שחור. נשאל: "מה יקרה אם נצייר בטוש לבן על דף לבן?". הילדים עונים: "לא יראו!" נשאל: "ומה יקרה אם נצייר בטוש לבן על דף שחור?" הילדים עונים: "יראו מצוין!". נאמר: "נכון מאוד! כשיש חושך מסביב, האור הלבן בולט חזק מאוד. היום ניצור יצירה מיוחדת של אור וחושך!"

פעילות חווייתית מרכזית

"שחור ולבן - אור וחושך":

נחבר שני חצאי בריסטול שחור ולבן, אחד על יד השני, ונחלק לילדים: בבריסטול שחור. הילדים יוצרים עליו עם שבלונה ציור של סביבון או כד בצבע לבן (בעזרת גיר לבן או מדבקות לבנות). בבריסטול לבן. הילדים יוצרים עליו עם שבלונה ציור של סביבון או כד בצבע שחור.

שיח קצר תוך כדי יצירה:

ננחה את הילדים להתבונן בעבודה שלהם ונשאל:
"איפה הציור הלבן בולט יותר?"
"מה קורה לצבע הלבן כשהוא נמצא על הרקע השחור?"
נרים את העבודות ונראה לכולם: "תראו איך נקודה קטנה של לבן מאירה את כל הנייר השחור!"

הרחבה לבוגרים:

ננחה את הילדים הבוגרים לצייר בעזרת השבלונה ציור אחד על שני חלקי הדף, השחור והלבן. על החלק השחור - לצייר בלבן, ועל החלק הלבן - לצייר בשחור, כך שייווצר תמונה של ניגודים חצי בשחור על רקע לבן, וחצי בלבן על רקע שחור.

סיום: נאסוף את היצירות, נביט בהן יחד ונאמר: "למדנו היום שגם כשיש חושך מסביב, מספיקה מעט נקודת אור כדי להאיר!"

שבוע 4 | יום ה' מאירים לאחרים

מטרות:

- זיהוי חוזקות, יכולות ותכונות אישיות בעצמי ובחברים.
- חיזוק תחושת הערך והמסוגלות: לכל אחד יש משהו ייחודי שהוא מביא לקבוצה.
- פיתוח היכולת לזהות חוזקות אצל אחרים ולהביע אותן במילים.
- חיזוק תחושת השייכות, ההדדיות והאחדות בקבוצה.

מהלך הפעילות

פתיחה – "מה הופך את האור למיוחד?"

נניח במרכז המעגל ציור גדול של חנוכייה ונשאל: "אם כל הנרות בחנוכייה יהיו בדיוק אותו דבר – האם החנוכייה הייתה מעניינת יותר או פחות?"

נאפשר לילדים לחשוב ולשתף, ואז נאמר:

"חנוכייה מורכבת מהרבה נרות. כל נר מאיר, אבל כל אחד נמצא במקום אחר ותורם משהו משלו. גם בקבוצה שלנו – לכל אחד יש יכולות, תכונות וחוזקות מיוחדות. כשכל אחד מביא את מה שיש בו, נוצר אור גדול יותר."

פעילות חוייתית מרכזית

חלק א' – "האור המיוחד שלי"

נחלק לכל ילד שלהבת מבריסטול.

נבקש מכל ילד לחשוב על כוח, יכולת או תכונה שהוא מביא לקבוצה.

לדוגמה:

- אני שם לב כשמישהו צריך עזרה.
- אני יודע להצחיק ולשמוח.
- אני יצירתי ומביא רעיונות.
- אני יודע להתמיד גם כשקשה לי.
- אני חבר שאפשר לסמוך עליו.
- אני יודע להקשיב.
- אני טוב בלמצוא פתרונות.
- אני יודע לשתף פעולה.

הילדים כותבים את החוזקה שלהם על השלהבת.

נשב במעגל, כל ילד מציג את השלהבת שלו ומסביר במשפט:

"האור שאני מביא לקבוצה הוא..."

נוסיף את השלהבות לציור החנוכייה.

חלק ב' – "סביבון האור"

נשב במעגל ונסובב סביבון משימות. בכל אות מסתרת משימה אחרת:

נ – נראה את האור שלי

שתפו בחוזקה או ביכולת שיש לכם.

ג – גיליתי אור אצל חבר

בחרו חבר ואמרו לו משהו חיובי וספציפי שאתם באמת רואים בו.

לדוגמה:

"אני שם לב שאתה לא מוותר כשמישהו קשה לך".

"אני אוהבת שאתה תמיד חושב על רעיונות למשחק".

ה – הוספתי אור

בצעו פעולה קטנה שיכולה לשמוח, לעזור או להקל על מישהו אחר בקבוצה.

פ – פועלים יחד

משימה קבוצתית שבה ההצלחה תלויה בשיתוף פעולה של כולם:

- להעביר כדור במעגל בלי להפיל אותו.
 - לבנות יחד מגדל מכוסות חד פעמי, כאשר לכל ילד יש תפקיד.
 - ליצור יחד צורה גדולה בעזרת חבלים או חפצים.
 - להגיע יחד מנקודה לנקודה בלי שאף אחד יישאר מאחור.
- לאחר המשימה נשאל: "מה עזר לנו להצליח?"

סיום – "החנוכייה שלנו"

נתבונן בחנוכייה המשותפת ונאמר: "כל שלהבת כאן שונה. כל אחת מאירה בדרך אחרת. אבל רק כשכולן יחד – אנחנו רואים את התמונה השלמה".

נסיים יחד:

"לכל אחד יש אור משלו."

כשאנחנו נותנים לו מקום – האור של כולנו גדל."

אביזרים נדרשים:

שבוע 4

- ↔ בריסטולים שחורים
- ↔ נייר אפייה לבן
- ↔ מספרים
- ↔ דבק
- ↔ מקלות ארטיק
- ↔ פנסים
- ↔ סביבונים מגוונים
- ↔ כדור
- ↔ סביבון עם האותיות נ' ג' ה' פ'
- ↔ סביבונים אישיים עם אותיות לילדים (לבוגרים)
- ↔ מדבקות שכתוב עליהם אותיות הסביבון (נ', ג', ה', פ')
- ↔ בריסטולים חצויים (חצי שחור חצי לבן),
- ↔ גירים בצבע לבן או מדבקות לבנות
- ↔ שבלונות של איורים הקשורים לחנוכה
- ↔ לורדים שחורים
- ↔ גזירי שלהבות מבריסטול
- ↔ צבעים/טושים
- ↔ סביבון משחק עם אותיות נ' ג' ה' פ'
- ↔ קוביות
- ↔ כדור למשימה הקבוצתית

חנוכה מאיר ושמח

